

عنوان مقاله:

بررسی تحلیلی ادله اثبات تجرد عقلی نفس از طریق استقلال کارکردهای عقل از بدن با تکیه بر دیدگاه صدرالمتالهین

محل انتشار:

فصلنامه حکمت اسلامی، دوره 10، شماره 37 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

محمد رضا نورمحمدی - فارغ التحصیل دکترای حکمت متعالیه موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

خلاصه مقاله:

صدرالمتالهین تجرد را بر دو قسم مثالی و عقلی دانسته و از این رو ادله تجرد نفس را به دو قسم تفکیک کرده است. در مقام اثبات تجرد عقلی، تکیه صدرالمتالهین بر دلایلی است که بر ادراک کلیات مبتنی اند. این ادله گرچه درست و قابل قبولند، اما به نظر او شامل عموم نفوس انسانی نمی شوند. بخش دیگری از ادله اثبات تجرد عقلی نفس، دلایلی از فیلسوفان پیشین است که در آنها سعی شده از طریق استقلال عقل از بدن و قوای بدنی، تجرد قوه عاقله اثبات شود. بدین معنا که: از راه عدم بروز ناتوانی های شناختی به موازات فرآیند پیر شدن بدن، یا با تکیه بر یکسان نبودن تاثیر تفکر بر نفس و بدن، و یا براساس استقلال برخی کارکردهای شناختی عقل از قوای بدنی، تجرد قوه عاقله انسان نتیجه گرفته شده است. حقیقت این است که این ادله علاوه بر اینکه از اثبات تجرد عقلی نفس ناتوانند، بر فهم عرفی یا تجربی سده های قبل استوارند و از این رو داوری نهایی درباره آنها منوط به بازتقریرشان براساس یافته های علوم شناختی است. البته دست کم برخی از این ادله می توانند در اثبات تجرد مثالی نفس به کار آیند.

کلمات کلیدی:

نفس، بدن، تجرد مثالی، تجرد عقلی، صدرالمتالهین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1774694>

